

[Einer Jensen.]

Lejlighed 42 Kr. i 1931, den er nu 58 Kr., hvilket betyder en Lejestigning paa 38 pCt. Jeg skal tage et Eksempel fra Prinsessegade — og det er jo ikke Herskabslejligheder, der findes dér —, hvor en 2 Værelsers Lejlighed allerede i 1931 var oppe paa en Leje af 46 Kr., men nu i 1934 er den 58 Kr. Jeg tror, ærede Medlemmer vil give mig Ret i, at disse Eksempler tilstrækkelig tydeligt viser de Udsigter, der er for Lejerne i København i de kommende Aar uden en Huslejelov. Og saa nytter det ikke, at Grundejerforeningerne retter Henstillinger til deres Medlemmer om at være forsigtige med Lejeforhøjelser, de her nævnte Eksempler viser jo tilstrækkelig tydeligt, hvad Lejerne kan vente sig.

Jeg skal tage et Eksempel fra en hel Ejendom, f. Eks. en Ejendom i Øster Farimagsgade med 84 Lejere. I 1927 kom der en samlet Lejeforhøjelse paa 6 100 Kr.; den mindste Lejestigning for en 2 Værelsers Lejlighed med Kammer var 60 Kr. og den største Stigning 190 Kr. aarlig. Dertil kommer, at den paagældende Ejer har indført den Bestemmelse i Kontrakterne, at Lejerne fremtidig skal vedligeholde Lejlighederne indvendig, hvor det maatte findes nødvendigt eller ønskeligt, hvilket jo betyder en yderligere Lejeforhøjelse. Paa denne Maade er disse Lejligheder naaet op paa en Husleje af 56—57 Kr. maanedlig. Jeg skal tage et Eksempel med en Butik for at vise, hvad en handlende kan blive udsat for. Jeg har faaet Brev fra en Mand, som meddeler, at hans Butik i 1916 kostede 1 800 Kr. i Leje, i 1921 steg den til 3 000 Kr., fra 1921—26 steg den til 5 000 Kr., og nu koster den 7 000 Kr. i Leje, og saa har han endda Meddelelse fra Værten om, at det er for billigt, og at han maa indstille sig paa at give noget mere i Husleje.

Det nytter ikke, at Grundejerne vil paastaa, at der ikke vil finde nogen væsentlig Lejestigning Sted, de nævnte Eksempler viser tilstrækkelig tydeligt de siden 1931 stedfundne Lejestigninger. Naar man tager den Lejestigning i Betragtning, som har fundet Sted siden 1914—15, er der aldeles ingen Begrundelse for den Stigning, man nu søger gennemført. Jeg har et Eksempel, en lille Ejendom paa Frederiksberg med 2 Værelsers Lejligheder — det er ikke et

isoleret Eksempel, det vil være muligt at finde Hundreder af disse Eksempler —, hvor en Lejlighed før 1914 kostede ca. 20 Kr. om Maaneden og nu i 1934 er naaet op paa en Husleje af 46 Kr.; og det gælder de gamle Lejere; af de Lejere, der kommer ind nu og altsaa ikke er inde under Huslejeloven, tager man rask væk 50 Kr. for disse Lejligheder. Men foruden den Lejestigning, der utvivlsomt vil komme — Tiden har vist Lejestigning for alle de Lejligheder, som er kommet uden for Huslejeloven —, vil Resultatet af, at man giver Grundejerne Opsigelsesretten tilbage, uden Tvivl blive, at Familier med mange Børn vil blive sagt op, og for dem vil det være umuligt at skaffe sig Lejligheder. Den juridiske Direktør paa Frederiksberg, der jo i høj Grad maa beskæftige sig med dette Spørgsmaal, har da ogsaa i en Indstilling til Kommunalbestyrelsen skrevet, at der ikke er nogen Tvivl om, at Kommunen maa indrette sig paa at skaffe Lejligheder til et meget stort Antal Familier med Børn, som utvivlsomt vil blive sagt op, naar Huslejeloven er udløbet. Dette hævdes af en Mand, der i hele den vanskelige Lejeperiode, vi har været inde i, daglig har set de Vanskeligheder, der skabes for Kommunen med Hensyn til at skaffe sine Beboere Lejligheder. Det er en erfaren Mand, og der er heller ingen Tvivl om, at det, han fremsætter her, vil vise sig at være rigtigt, naar vi naar et halvt eller et helt Aar frem i Tiden uden at have nogen Huslejelov.

Ved første Behandling af Forslaget nævnte jeg nogle Eksempler vedrørende forskellige Ejendomme, hvor der har fundet Lejestigning Sted, eller hvor man har forsøgt at gennemføre en Lejestigning. Jeg fik i den Anledning en Skrivelse fra Grundejerforeningen, der anmodede mig om at opgive Adresserne paa de Eksempler, jeg havde nævnt. Jeg meddelte Grundejerforeningen, at det kunde jeg naturligvis ikke, men at jeg var villig til at stille Eksemplerne til Raadighed for uvildige Mænd, saaledes at det uhyre let kunde konstateres, at de var rigtige. Grundejerforeningen har derefter foretaget en Henvendelse til Grundejerne paa de Veje eller Gader, som jeg nævnte, og har dér fundet Eksemplerne frem; der mangler nogle — jeg gaar ud fra, at det er, fordi de har været saa graverende, at dem har man ikke ønsket at fæstne paa